

сосульки на крышах домов, административных зданиях. Сосульки – это индикатор того, что происходит утечка тепла через кровлю, которая влияет на таяние снега. То есть сосульки – это показатель низкой энергоэффективности зданий.

Проблему низкой энергоэффективности именно таких зданий, по моему мнению, можно решить. В первую очередь дома должны перестраиваться по smart-технологии: нужно устанавливать индивидуальные системы отопления, тогда поступающая энергия будет направляться в индивидуальный пункт. То есть за счет этой системы в здания будет поступать только необходимое количество тепла. Здание оборудуется датчиками, и устанавливается автоматическая система регулирования тепла. Эта система не требует утепления зданий. Говоря простым языком, здание может самостоятельно управлять потреблением энергии. Это очень удобно! Когда в доме жарко, не нужно открывать форточку и «выбрасывать» тепло на улицу. С помощью индивидуальной системы отопления можно выставить определенную температуру, например, 22 градуса.

Исходя из всего сказанного выше, мы полагаем, что для нас очень важно развивать сферу энергетической индустрии. В свою очередь, так как у нас молодое государство и впереди еще очень много у нас планов по строительству новых объектов, жилых и общественных зданий, так или иначе требующих больших энергетических, ресурсных и технологических затрат, то энергоэффективность зданий должна заключаться в том, чтобы изначально дом был спроектирован с точки зрения доступности местного, энергоэффективного сырья, что сэкономит на транспортировке материала. А также, правильность возведения самого дома относительно своему расположению, например, в северных регионах мы должны использовать больше энергию солнца, так, скажем, переводя его в «домашнее тепло». Во-вторых, это то, из чего сделан сам материал, сейчас в наше время много искусственных композитных материалов, которые по своей структуре, функции и использованию как минимум схожи, а то и более эффективны по сравнению с природными материалами, что дает нам двойную экономию. И конечно же, основным вопросом остается использование новейших технологии производства строительных материалов.

Список использованных источников

1. Куценко О.И., Галаева Д.Х «Энергоэффективные строительные материалы» - Курск, 2018. –С. 239-242
2. Белова А.П., Долгушин Д.В., Сизова Т.А «К вопросу развития энергоэффективного строительства в России» - Иваново, 2018. –С. 40-41
3. Шарипов С.М., Шарипова А.А., Бекпергенова Ж.Б. Пенoконцентрат для легкого бетона из отходов промышленности // Матер. республиканской научно-практ. конф., посвященной 15-летию ЕНУ им. Л.Н. Гумилева «Строительство, архитектура и транспорт: состояние и перспективы развития» - Астана, 2011. – С. 142-147.
4. Видянова Анна «В Казахстане энергоэффективны только 50% зданий» - Нур-Султан, 2020.

ӘӨЖ 336.64

ӨНДІРІС КӘСПОРЫНДАРЫН ҚАРЖЫМЕН ҚАМТАМАСЫЗДАНДЫРУ

Өмірзақ Мақсат Разахұлы

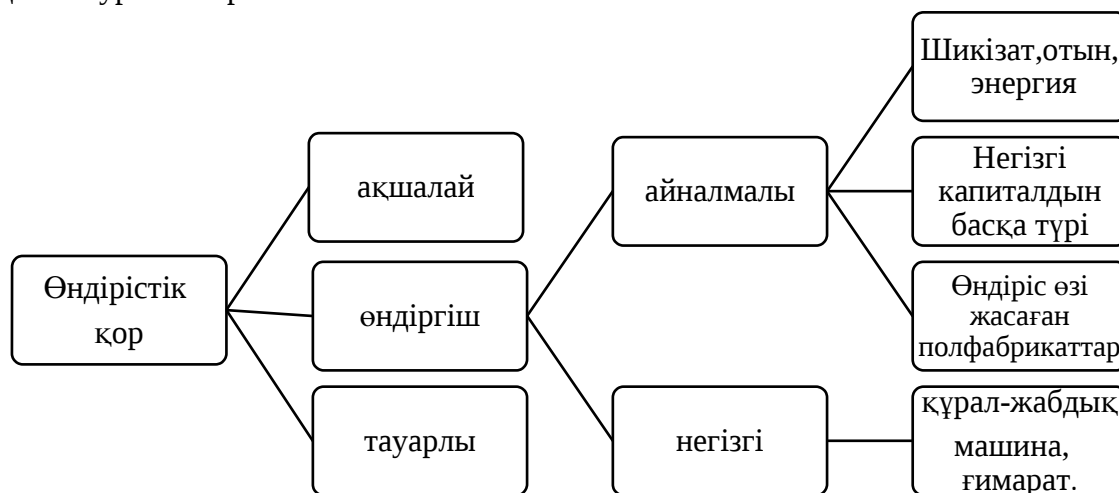
maksat010219@mail.ru

«Құрылыс материалдары және бұйымдары, конструкцияларын өндіру» мамандығының студенті, «Өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс технологиясы» кафедрасы, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы
Ғылыми жетекшісі - т.ғ.к., доцент Ахметов Н.С.

Қаржы өнеркәсіптің саясатын жүзеге асыру бойынша негізгі құрал болып табылады. Нарыққа сапалы өнім өндіру, нарықтық сұранысқа ие өніммен қамтамасыз ету, өнімнің барынша экологияға зиян тигізбеуін қамтамасыздандыруды көрсету және де экономиканың нақты секторының дамуын қолдау сұрақтарын шешу қаржыға негізделеді.

Нарықтық экономикасы бар нарықтың институционалды негізінің элементі болып, қаржы көздеріне зәру емес өндіріс ошақтары табылады. Қаржы кез-келген өнеркәсіптің өмір сүруінің міндетті шарты болып табылатын ақша қаражаттарын қалыптастыруды, бөлуді және пайдалануды ұйымдастыруды қамтамасыз ететін, өндірістің негізгі заңы. Қаржы айналымы көмегімен табысты сектораралық, салааралық, территорияаралық қайта бөлу, экономиканы мемлекеттік реттеу және жұмысшыларды ынталандыру жүзеге асырылады.

Кәсіпорынды қаржымен қамтамасыздандырудың негізгі мақсаты оның өндірістік қызметін іске асыруға қажетті өндірістік қормен қамтамасыз ету қажет. Ол қазіргі нарықты экономика кезінде ең күрделі мәселелрдің бірі. Осы мақсатта негізгі мәселе ол кәсіпорынның өндіріске қажеттілік қорларын нақтылай анықтау. Жалпы кәсіпорынға қажетті өндірістік қорлар жиынтығы төмендегі 1-суретте көрсетілген.

1 - сурет. Кәсіпорын өндірістік қор жиынтығы

Кәсіпорынның қор жиынтығын қаржыландыру көздері бүгінгі күні тәжірибеде нақтылай дағдыланып бейнеленген. Өндірістік кәсіпорындарда негізгі қаржы көздері өндірісті ұлғайтуға, өндірістік процесстерді үздіксіз жүргізуге қажетті инвестициялық салымдарға бағытталады. Кәсіпорында пайда табу бағытындағы салымдар инвестициялау деп аталынады. Инвестицияның негізгі көлемі өндірістік процесстерді жүргізуге жағдай жасайды және тиімді бұйым шығаруға, қызмет көрсетуге жұмсалады. Инвестиция кәсіпорынның қор жынтығын қаржыландырудың негізгі құралы болып табылады. Нақтылай кәсіпорынның қор жиынтығын қаржыландыру көздері 2 - суретте көрсетілген.

2 - сурет. Кәсіпорынның қор жиынтығын қаржыландыру көздері мыналар

Кәсіпорынның қор жиынтығының негізгі қоры оның өндірістік, қаржылық, шаруашылық және нарықтағы іс-әрекеттерінің нәтижесінде жинақталады. Ол кәсіпорынның өз іс-әрекеттерінен пайда табу арқылы қорланады. Бұл жағдайда ол әрекеттер тиімді болуы қажет. Яғни кәсіпорынның табысы оның шығындарынан әрқашан да артық болуы қажет.

Банкалық жүйелер кәсіпорынның қаржыландыру көздерінің бірі және ол іс-әрекет оның нарықтағы қызметі. Бұл қызметтермен екінші деңгейдегі комерциялық банктер айналысады.

Еркін ақшалай қор дегеніміз, бәсекеге қабілетті өндіріс кәсіпорынының құнды қағазының,

әлемдік қаржы нарығында орын алуы. Өндіріс кәсіпорының бәсекеге қабілеттілігі және оның активтілігінің жоғарылығы, еркін ақшалай қордан қанша мөлшерде инвестиция ала алуын белгілейді.

Өндіріс кәсіпорындарында бәсекеге қабілеттілікті арттыру бойынша тиісті шараларды қолдану нарықтық экономиканың айқын көрсеткіші. Осыған байланысты, мемлекеттік деңгейде ұзақмерзімді келісімшарттар жасау арқылы жергілікті өндіріс кәсіпорындарын қамту үлесін арттыру мақсатында бірнеше жобалар іске асырылуда. Атап айтсақ: «Шағын кәсіпкерлікті дамыту қоры — бейкоммерциялық қаржы ұйымы» (1997 жылы сәуірде Алматыда құрылған), «Атамекен» палатасы, «Бизнестің жол картасы» бағдарламасы, «Еңбек мемлекеттік бағдарламасы»

«Еңбек мемлекеттік бағдарламасы» өндіріс кәсіпорындарынан бастап, шағын және орта бизнес кәсіпкерлерін қолдау мақсатында жасалған, мемлекеттік қаржыдан белгілі мөлшерде қаржы бөлініп 25000-ға жуық адамды қамтыған мемлекеттік бағдарлама.

3 - сурет. «Еңбек мемлекеттік бағдарламасы» бойынша қорытынды көрсеткіш

«Еңбек мемлекеттік бағдарламасы» өндіріс кәсіпорындарынан бастап, шағын және орта бизнес кәсіпкерлерін қолдау мақсатында жасалған, мемлекеттік қаржыдан белгілі мөлшерде қаржы бөлініп 25000-ға жуық адамды қамтыған мемлекеттік бағдарлама. Жалпы алғанда Қазақстанда мемлекеттік қаржыландыру яғни жаңа кәсіпорындар құруда мемлекеттік инвестиция салу көп көлемде қолданылып келеді. Мұндай жағдай құрылыс индустриясында ауқымды көрініске ие және көптеген құрылыс құрылымдары зауыдтары іске қосылды. Ендігі негізгі мақсат осыларды нарықтық қаржы көздерімен байланыстыру, яғни кәсіпорын өндірісін нарықтық қатынастармен дамыту болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Фабит Ж. Х., Доғалов А. Н., Досмағанбетов Н. С. Микроэкономика: экономикалық мамандықтарға арналған оқулық/ - Астана: Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2010. -4 2 7 б.
2. Микроэкономика. Құдайбергенова К. С. Оқу құралы. - Кокшетау: 2005. 6 -тақырып.
3. Мамыров Н. Қ., Есенғалиева Қ. С., Тілеужанова М. Ә. Микроэкономика: Оқу құралы. - Алматы: Экономика, 2004.
4. Тарануха Ю. В. Микроэкономика: учебник для студентов вузов, обучающихся по экономическим специальностям. М.: Изд-во «Дело и Сервис», 2006.
5. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов - 2-е изд., изм. - М.:Издательство НОРМА, 2005.